

Het doode kindje Eric

Jan Vercammen

bron

Jan Vercammen, *Het doode kindje Eric*. E. Van Beekhoven, Mol 1936

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/verc002dood01_01/colofon.php

© 2014 dbnl / erven Jan Vercammen



AAN ZIJN VADER EN ZIJN MOEDER EN ZIJN ZUSJE GODELIEVE.

I

UIT welken grond bloeit dit verlaat herdenken,
nu reeds de winter van uw doortocht sluit?
Slechts enkele weken mocht onze aarde u drenken:
ik kende u niet, ge gaaft me geen geluid.

Ik ken zoomin den dronken bloei der tropen.
- misschien is u daarvan een vreemde bloem verwant? -
ik ken den roep der dieren niet, die mij ontlopen,
- en wellicht was uw taal die van mijn vaderland.

Ons water waschte u rein, u mocht ons vuur verwarmen.
Ons wijde water draagt onwillig onze boot,
ons hooge vuur brandt met zeer weigerig erbarmen,
en gij zijt aan onze aarde, ons vuur, ons water groot.

II

WANT generzijds den stroom door onze gouwen
rilden de najaarsboomen aan uw kleinen kreet,
en toen verweefden onze haastige getouwen
de wol van onze schapen voor uw warme kleed.

Toen allen bogen in gedachtenis der doden
heeft zich uw moeder aan uw leven hooger opgericht
terwijl haar zachte handen u de wijde wereld boden
in hun gespreide palmen, die verdronken in uw licht.

Maar ik ben dezerzijds den stroom gebleven.
Wat later zongen onze kinderen een oud mottet
in een zeer witte nacht, den hoogdag van het leven.
Toen kwam uw dood staan wachten aan uw bed.

III

Uw stad bezochten koninklijk twee manen
en achtmaal zevenmaal in rijke sluiers onze zon:
hun schaduw trok de koele, breede banen,
waarop ik uw gedachtenis als onze vruchten won.

Want zie, gij zijt mij, na uw zeer ontijdig scheiden
zoo dicht als mijn zóó wilde en zóó ontzinde droom,
dat ik geen helder oogenblik vermag te beiden
en door mijn donkere uren ijl naar de ouden boom,

waarvan geen ooit ooit is geplukt geworden,
omdat zijn breede kruin boven de sterren reikt.
Zelfs moet ik met mijn armen nog zijn stam omgorden,
wijl reeds naar den levant zijn lichte schaduw wijkt.

IV

De molen uit uw vaders droom is stilgevallen,
zijn wieken zogen dezer dagen al het licht
naar een zeer lagen horizont - daar zijn de hallen
van uw verblijding voor ons allen dicht.

Uw moeders handen rillen bij het teken
van haar aanvaarding: in den Naam...
Nu mag haar snik nog aan uw voorhoofd breken,
maar zie, de laatste nacht drukt aan het vensterraam.

Zij hadden met het leven u een naam gegeven
tot uw bestending - hij was een korte waan:
mij is alleen die waan nog bijgebleven,
wijl ik maar kwam als gij waart weggegaan.

V

Nauw was uw stijgen naar den dag begonnen,
of aan zijn grenzen brak uw brooze hart:
gij hebt ons licht in uw onzichtbaarheid gewonnen,
en ons omsluit de schaduw die ons oog verwacht.

Gij zeidt ons niets, gij hebt het niet geweten,
wij raden met een naam: ons oog en oor zijn zwak.
Zij zagen enkel, wat wij sterven heeten
en hoorden slechts wat wind over het dak.

Nog konden in dat enkel uur uw oogen talen
wat komen kon misschien en reeds vandaag niet kwam,
en pas toen de avond om uw thuis kwam dwalen,
tilde u de roode zon over de heuvelkam.

VI

Want zorgen zongen, die geruischloos kwamen,
tot vespertijd. Toen viel 't bewustzijn los
van dit verlies: zij noemden al uw namen,
gedempt als ging een voet door hooge mos.

Of was de zon, voorbij de wolken uitgebleven
en daalde de avond onverwacht en snel?
Dan zijn die wolken toch u tijdig nagedreven,
want sterren stonden over dat ontwaken ijl en hel.

Toen wilde moeder u nog zacht uw laken spreiden,
wijl vaders warme hand nog zocht uw koude hoofd:
uw stilte tot een wereld voelden ze verwijden,
en toen is van hun hart de hooge vlam gedoofd.

VII

Zij bleven laat, diep naar elkaar gebogen.
Ze dachten: zie, het slaapt zei toen de Heer.
En deze zekerheid sloot hun ontstoken oogen:
ze hoorden het mirakuleuze woord niet meer.

Dien morgen bloeide zwaar en donker 't eigen weten
- en heel uw korte toeven drong in dezen dag -
in 't schaarsche licht doorheen de nauwe reten
der neergelaten luiken: strakke zilvren rag

van enkele zeer dunne en zeer parallelle draden.
Viel over uw gelaat der lampen gele licht,
dan ging uw moeder om uw mond uw glimlach raden
en vond uw vader na lang staren eerst uw oogen dicht.

VIII

Na nog een nacht met overzeesche droomen
en nog een morgen met een moe doch gaaf gebed
is met wat licht de stille man gekomen
en heeft het kistje naast uw wieg gezet.

Het meisje kwam uw blauwe peluw dragen,
uw bed van witte watten was gespreid,
toen aarzelde de man als wou hij nog iets vragen,
- zijn handen waren traag en zwaar van spijt,

toen zij u namen en u overgleden:
een trage boog als een zeer lichte brug;
en toen gij eenzaam haar hadt overschreden,
uw moeder en uw vader riepen schrijnend u terug.

IX

Hij las haar uit het boek: ‘en luid kloeg op de hillen
de stem van Rachel en zij weende zeer...’
Ze wisten samen toen hun wilde weigring stillen:
zoo luwde aan een gestrekte Hand de storm op het meer.

Maar nog dien avond hebben ze bevonden
hoe wild de weder-opgeroepen golven slaan,
want zij herkenden aan een lach nog al hun wonden:
hun meisje, dat nu sterren zocht in elken traan.

Maar dat zij plots daarna gebleven weten,
dat moeder in haar rillende armen sluit,
het broze leven, rijkdom haast vergeten,
maar plots ervaren in het open lachgeluid.

X

U groeten allen, waar hun dagelijksche leven
hen verder voert langs uw zoo vroege tocht;
nochtans werd u maar luttel tijds gegeven,
en weinig oogen hebben uw gelaat gezocht.

Onze aarde heeft u trouw en licht genomen
ons handen brachten traag haar eersten groet,
en over ons gebaar kwam door de naakte boomen
de draf van verre paarden hun zware arbeid tegemoet

De delver keek ons na, hij waakte over ons scheiden,
en wachtte rustig naast uw kleine, ondiepe bed.
Hij heeft u toegedekt en over uw verbeiden
een grashoog kruisje met een nummer op gezet.

XI

Het kindje Eric beidt in stage rust het dagen
der laatste erkenning, die ontrust wij tegengaan:
zijn ouders en ons allen blijft het wankle wagen
doorheen vervulling, derven en veelvoude waan.

Ik zag hem niet, en is mijn dicht verblijven
aan zijn voorbijgang zoo onwerkelijk en laat,
mijn oude hoornen zingen diep in dit beklijven
als in een woud, dat wijd om 't Eden staat.

Het is om zijnentwil een wonderlijk bezinnen;
het rad der avonturen wentelt om den tijd:
steeds einde, en ieder einde is weer beginnen,
toddats ons zal genaken Eric's eeuwigheid.